

11.9.2025

קול קורא למנהל פרוייקט עבור כתיבת עבודה מקצועית לפיתוח מדריכים מפורטים לממשק נחלים ותשתיות

אגמא, מרכז הידע לאגני היקוות ונחלים, מזמינה גורמים מקצועיים מתאימים להגשת מועמדות לניהול פרוייקט לפיתוח וכתיבת מדריכים מפורטים לתכנון, ביצוע ותחזוקה של תשתיות בסביבת נחלים, תוך שמירה ומניעת פגיעה בתפקודם. הפרוייקט הינו פרוייקט משותף עם המשרד להגנת הסביבה ורשות הטבע והגנים. (לפרטים מלאים על העבודה ראונספח 1)

מה אנחנו מחפשים?

התפקיד מיועד לאנשי מקצוע המשלבים יכולת עבודה רב-תחומית וניסיון מוכח בהובלת פרוייקטים מסוג זה; מצד אחד יכולת מקצועית גבוהה וניסיון בתחומי הנדסה, קיימות, סביבה ותכנון ומהצד האחר, יכולת ניהולית להוביל צוות רב תחומי בתהליכי היוועצות, חשיבה, אינטגרציה וגיבוש תוצרים משותפים ברמה גבוהה. לשם גיבוש התוצר המרכזי של הפרוייקט - מדריכים מקצועיים בתחום תכנון התשתיות - נדרשות יכולות תכלול ידע ואינטגרציה, הנעת צוות, עמידה בלוחות זמנים ויעדים, וכן יכולת כתיבה, הבנה מקצועית, העמקה ויסודיות, שירותיות וחתירה לרמת איכות גבוהה.

תיאור המשרה

- ניהול פרוייקט שיימשך בין 18-24 חודשים בהיקף של כ-50-70 שעות חודשיות.
- כתיבת מדריכים מפורטים עבור ממשק נחלים ותשתיות (ראו פירוט העבודה בנספח 1)
- ריכוז עבודת צוות רב תחומי עם גורמי מקצוע נוספים בתחומים משיקים, ניהול ישיבות, הכנת חומרים, ניהול ממשקי העבודה.
- ניהול הפרוייקט מתחילתו ועד ליצירת כלל התוצרים, לרבות ניהול צוות יועצי הפרוייקט.

דרישות המשרה

- תואר ראשון בהנדסה (תשתיות, מים, סביבה, אזרחית) / תכנון / אדריכלות נוף / סביבה וקיימות – חובה.
- תואר שני בתחומי התכנון, הנדסה, ניהול, קיימות, סביבה – יתרון.
- לפחות 10 שנות ניסיון בתפקידים דומים של ניהול פרוייקטים, הובלת תהליכים מורכבים בתחומי תשתיות או סביבה, כתיבת מסמכי מדיניות, מדריכים מקצועיים.
- יכולת גבוהה של סדר וארגון, ירידה לפרטים תוך החזקת תמונה רחבה.
- יכולות ביטוי מצוינות, שירותיות, יחסי אנוש מעולים ויכולות עבודה בצוות תוך הקשבה ותכלול הצרכים והידע שעולה מכלל גורמי הצוות ובשיתוף פעולה מלא עם וועדת ההיגוי.
- יכולת לעבוד בשיתוף פעולה עם גופי תשתית גדולים בישראל.
- חרוצה, עצמאיות/ בשטח, בעל/ת תשוקה לתחום עם מוטיבציה פנימית חזקה.
- עמידה בלוחות זמנים תוך השגת תפוקות מוגדרות.
- יכולות תפעוליות גבוהות ויכולות תכלול רב תחומיות.
- התחייבות לעבודה על פרוייקט זה עם מלוא תשומת הלב לאורך כל התקופה

תנאי המשרה

היקף שעות של כ-50-70 שעות בחודש בהתאם להתקדמות הפרוייקט המשרה כוללת נסיעות ברחבי הארץ בהתאם לצורך. נדרשת גמישות מסוימת בשעות העבודה בהתאם לפעילויות השונות.

לוחות זמנים:

עד תאריך ה-25.9.2025 יש להגיש שאלות והבהרות לקול הקורא
עד תאריך ה-30.9.2025 יפורסמו באתר אגמא תשובות והבהרות לשאלות שנשלחו
עד תאריך ה-15.10.2025 ניתן להגיש קורות חיים דרך הקישור באתר

נספח 1 – תיאור העבודה

רקע

במגמות הציפוף והפיתוח המואץ הצפויות להימשך בישראל בעשרות השנים הקרובות, אחד הסיכונים המרכזיים למצבם של הנחלים ולתפקודם, הן כבתי גידול ייחודיים ורגישים והן כמסדרונות אקולוגיים, הוא קיומם של תשתיות צפופות ומסועפות, הנמצאות לאורך נחלים או חוצות אותם, מעל ומתחת לפני הקרקע, מסוגים רבים ושונים. כיום, אין הנחיות אחידות, מוגדרות ומפורטות לתכנון וביצוע תשתיות חוצות ומקבילות לנחלים באופן הלוקח בחשבון שמירה ומניעת פגיעה בנחלים בשלבי העבודה ולאורך חיי התשתית. פרק הנחלים בתמ"א 1 וכן מסמכים קיימים נוספים מניחים עקרונות כלליים לשמירה על מרחב הנחל על מנת להותיר לו מרחב להשתנות, אך אינו כולל פתרונות מומלצים ו\או הנחיות מפורטות לצוותי תכנון ופיתוח. בהעדר הנחיות מפורטות, עבודות לבניית תשתיות, וכן חציית תשתיות את הערוץ, יוצרות נזקים בלתי הפיכים לבתי הגידול של הנחלים וסביבתם ומשפיעים על משטר הזרימה ומבנה האפיק, שינויים במצע ובסחף, קיטוע בתי גידול ומסדרונות אקולוגיים, יצירת זיהום מים וקרקע או פגיעה ישירה בבתי גידול ובקרקע, ייבוא מינים פולשים מפגע רעש ואור ועוד.

מטרת העבודה

הפרוייקט נועד לגבש כלים פרקטיים ומבוססי ידע שיסייעו לשפר את תכנון התשתיות והקמתן בקרבת נחלים, תוך שמירה על תפקוד הנחלים כבתי גידול חיים, כמסדרונות אקולוגיים וכנכסים ציבוריים משמעותיים. בכך, יתרום הפרוייקט לקידום תכנון בר-קיימא, לצמצום פגיעה בסביבה, ולהטמעת עקרונות שיקום ושימור נחלים לאורך זמן.

מטרות נוספות:

1. **גיבוש תשתית ידע עדכני ורלוונטי לישראל** בנושא תכנון וביצוע תשתיות בסביבת נחלים מטיפוסים שונים וכן שיקום נחלים בקרבה לתשתיות, תוך דגש על שימור ושיקום המערכת האקולוגית של בתי גידול מימיים ושימור רציפות הנחלים ובתי הגידול לאורכם.
2. **לגבי שני סוגי תשתיות נבחרים, יפותחו:**
 - a. קטלוג פתרונות ופרקטיקות מומלצות
 - b. מדריך מפורט - פיתוח והדגמה של עקרונות התכנון, ע"י תכנון מעברי תשתיות בסביבת נחלים מטיפוסים שונים, בחינתם והמחשתם בעזרת שרטוטים, תמונות והדמיות.

c. כלים משלימים שימושיים לתכנון, ביצוע ופיקוח על תשתיות דרכים בסביבת נחלים, כדוגמת מסמך צ'ק ליסט למזמינים או מפקחים על עבודה רלוונטית בתחום.

3. תכנון וביצוע של פעולות הטמעה מגוונות בקרב הקהילה המקצועית הרלוונטית לנושא על מנת לוודא יישומיות ואימוץ הידע והכלים.

קהלי היעד לתוצרי הפרויקט הינם גופים האחראים לתכנון וביצוע של תשתיות בקרבת נחלים, וכן לרשויות המזמינות עבודות מסוג זה: רשויות ניקוז ונחלים, רשויות נחל, רשויות אזוריות ומקומיות, גופי תכנון ופיתוח ותשתיות גדולים (כדוגמת נת"י, רכבת ישראל, חברת החשמל, רשות המים ועוד), ומשרדי תכנון ואדריכלות.

מסגרת העבודה

1. העבודה תבוצע לאורך שנה וחצי עד שנתיים, ותכלול שלושה שלבים מרכזיים: למידת הצורך והאתגרים, בניית תשתית ידע וגיבוש התוצרים, והטמעה של התוצרים. ראו נספח לשלבי עבודה מפורטים.
2. את התהליך תלווה ועדת היגוי בין מגזרית בהובלת המשרד להגנת הסביבה, רט"ג ואגמא, ובהשתתפות גורמי ממשל, שטח ומקצוע שונים, כגון מנהל התכנון, הקק"ל, משרד החקלאות, רמ"י, נתיבי ישראל, גופי תכנון ותשתיות נוספות.
3. המועמד יהווה מנהל הפרויקט ויעבוד עם איש צוות מאגמא, ויהיה אחראי על התוכן המקצועי והתוויה מקצועית נכונה של המהלך על מנת להביא לתוצרים משמעותיים ושימושיים, כולל תכנון והובלת פגישות עבודה, הכנת חומרים לפגישות העבודה, סיכומי ביניים וכל מסמך או מצגת שיידרשו לטובת התהליך, וכן פיתוח וגיבוש התוצרים.
4. העבודה תתבסס על איסוף ידע רלוונטי מהעולם וכן מגורמי מקצוע בישראל, באמצעות סקירת חומרים, ראיונות, סיורים ומפגשי למידה לפי צורך. הגורם המציע יהיה מעורב בתכנון איסוף המידע ובביצוע האיסוף.
5. צוות הפרויקט יכלול אנשי מקצוע מתחומים שונים בהתאם לצורך ולמומחיות הנדרשת, כגון: תכנון והנדסת תשתיות (כבישים, מים וכד'), אדריכלות נוף, אקולוגיה והידרולוגיה של נחלים.
6. בשלב ההטמעה של התוצרים, אגמא תהיה אחראית על שיווק וניהול פעילויות ההטמעה (כגון: יום עיון). הגורם המציע יהיה מעורב בשלבי התכנון והביצוע של אירועי ההטמעה לקהלי היעד השונים, לרבות: אפיון ותכנון הנגשת התוצרים על גבי פלטפורמה אינטרנטית, אפיון ותכנון אירועי הלמידה (יום עיון / סדנאות / וובינר), השתתפות פעילה כמציגים באירועים הרלוונטיים, איתור אנשי קשר כמשתתפים ודוברים וכדומה.

תוצרים נדרשים

להלן הפירוט המלא של התוצרים הנדרשים בתהליך העבודה:

1. **מסמך אפיון צרכים ואתגרים ייחודיים למפגשי נחלים ותשתיות מטיפוסים שונים בישראל.**
למידת המצב הקיים בישראל ומכלול ההשפעות של תשתיות מסוגים שונים על בריאות המערכת האקולוגית ברמות הגיאומורפולוגית, הידרולוגית, אקולוגית, על רציפות בתי הגידול, וכן על הנחל כנכס ציבורי. שלב זה יבוצע על ידי סדרת ראיונות עם נציגי רשויות הניקוז והנחלים, רשויות הנחל, רט"ג, משרד הבינוי והשיכון, מנהל התכנון, קק"ל, מומחים בתחומי התשתיות והנחלים וכן ביצוע סיורי שטח ללמידה ותיעוד הצרכים.
שלב זה יכלול גם אפיון של טיפוסים מפגשים של נחל ותשתיות מסוגים שונים. הטיפוסים יתייחסו הן לאופי

הנחל (איתן / שטפוני, שיפוע, קרקע ומאפיינים רלוונטיים נוספים), למרחב הגיאוגרפי-אקלימי בו הוא שוכן, לסביבתו המיידית (שטח פתוח / חקלאי / אחר), סוג התשתית הראשי והמשני (לדוגמא: ראשי – דרכים, משני: דרך להולכי רגל), צורת המפגש והיקפה (חציית הנחל / הקבלה לנחל לאורך X ק"מ) וצרכים ומגבלות נוספים. שלב זה יכלול היועצות עם אנשי מקצוע רלוונטיים במדינות נוספות בהן קיימים ארגונים ומרכזי ידע בנושאי נחלים ואגני היקוות, כגון: הולנד, דנמרק, אנגליה. התשתיות הנבחרות לעבודה זו הן: דרכים וצנרת.

2. **קטלוג פתרונות ופרקטיקות למפגשי נחלים ותשתיות** מסוגים שונים, מנותחים לפי יתרונות וחסרונות, משמעויות סביבתיות, חברתיות וכלכליות. בהתאם למסמך אפיון הצרכים, ייסקרו פתרונות ופרקטיקות לגבי תכנון וביצוע תשתיות בסביבת נחלים, עבור סוגי התשתיות הנבחרים. הסקירה תכלול בחינת חומרים קיימים וכן ראיונות עם מומחים ממגוון תחומים בהתאם לסוג התשתיות שייבחר.
3. **מדריך יישומי מפורט** הכולל הנחיות לתכנון וביצוע תשתיות חוצות ומקבילות לערוצי הנחלים, כולל הדמיות, הדגמות, פירוט יתרונות וחסרונות, עבור שני סוגים שונים של תשתיות (סה"כ שני מדריכים). כמו כן, עבור כל סוג תשתיות ייכתבו הנחיות או דגשים לשיקום נחלים בקרבת תשתיות אלה.
4. **פיתוח כלים שימושיים לפיקוח** על תכנון וביצוע תשתיות משני הסוגים שייבחרו בסביבת נחלים, כדוגמת מפרט לתכנון וביצוע תשתיות דרכים בסביבת נחלים (צ'ק ליסט / TOR למזמין העבודה) ומפרט למפקחים על הביצוע או התחזוקה.
5. **עריכת מסמך סופי ואת כלל התוצרים לגרסאות סופיות מוכנות להפצה והטמעה**. כולל שלבי ביקורת עמיתים על ידי מומחים חיצוניים, עריכה לשונית, הגהה ועיצוב גרפי.
6. **השתתפות בשלבי תכנון וביצוע הטמעה של תוצרי הפרויקט לקהלי היעד הרלוונטיים**.